

2020-12-30 pastabos **DĖL TRAUKINIŲ EISMO ORGANIZAVIMO IR VALDYMO, SUVEIKUS AR SUGEDUS GABARITO KONTROLĖS ĮRENGINIUI, INSKTRUKCIJA LTGI 347/EV**

	Pastaba	Komentaras
1.	<p>Dėl Taisyklių projektu siūlomų reglamentuoti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo darbuotojų veiksmų (pavyzdžiui, Taisyklių projekto 8, 13, 14 punktai) pažymėtina, kad, Susisiekimo ministerijos nuomone, minėtuose punktuose siūlomos nustatyti procedūros gali būti vertintinos kaip viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemos (toliau – SVS) dalis, t. y. vidinių AB „LTG Infra“ procesų/procedūrų aprašymas.</p>	<p><i>Dalinai atsižvelgta.</i></p> <p>Taisyklių projekto 8, 13, 14 punktai nėra skirti reglamentuoti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo darbuotojų veiksmus. Komisijos sprendimo 2012/757/ES (nuo 2021 m. birželio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/773) (toliau – OPE TSS) ne viename papunktyje yra nurodoma, kad <i>Infrastruktūros valdytojas turi užtikrinti, kad geležinkelio įmonei (-ėms) pateikiama informacija būtų išsami ir tiksli.</i> Atsižvelgiant į tai, infrastruktūros valdytojas ir siekia užtikrinti, kad minėtuose punktuose pateikta informacija skirta mašinistams, būtų kuo išsamesnė ir, kad jie žinotų iš ko, kodėl ir kokiomis priemonėmis jie gaus atitinkamą informaciją iš infrastruktūros valdytojo ir kokių veiksmų traukinio mašinistas turės imtis.</p> <p>Siekiant įvesti visišką aiškumą minėti punktai performuluojami taip:</p> <p>Sena formulotė: 8. GSB (jei geležinkelio stoties valdymas perduotas į centralizuotą ESD), gavęs informaciją apie GKĮ suveikimą (gedimą), turi patikrinti, ar tarpstotyje, kuriame įrengtas GKĮ, yra traukinys. Nustatęs, kad traukinys šiame tarpstotyje yra, GSB (jei geležinkelio stoties valdymas perduotas į centralizuotą ESD) GSM-R radijo ryšiu perduoda informaciją apie tai, kad suveikė (sugedo) GKĮ šio traukinio mašinistui ir duoda nurodymą sustabdyti traukinį artimiausioje geležinkelio stotyje.</p> <p>Nauja formulotė: 8 GSB (jei geležinkelio stoties valdymas perduotas į EVC – ESD), gavęs informaciją apie suveikusį ar sugedusį GKĮ, patikrina, ar tarpstotyje, kuriame įrengtas GKĮ, yra traukinys ir, nustatęs, kad traukinys šiame tarpstotyje yra, šio traukinio mašinistui GSM-R radijo ryšiu perduoda informaciją apie tai, kad suveikė (sugedo) GKĮ ir nurodo sustabdyti traukinį artimiausioje geležinkelio stotyje.</p> <p>Sena formulotė: 13. Organizuojuojant GKĮ techninės priežiūros ir remonto darbus, siekiama, kad jie būtų atliekami nenutraukus traukinių eismo. AB „LTG Infra“ darbuotojai apie GKĮ atjungimą informuoja geležinkelio įmones (vežėjus), ketinančius važiuoti tarpstočiu, kuriame planuojama atjungti GKĮ, ir nurodo, koks GKĮ bus atjungtas, jo atjungimo datą, laiką, AB „LTG Infra“ darbuotojus, atsakingus už GKĮ priežiūrą ir remontą.</p> <p>Nauja formulotė: 13. Tuo atveju, kai yra organizuojami GKĮ techninės priežiūros ir remonto darbai, siekiant darbus atlikti nenutraukus traukinių eismo, Valdytojas informuoja Viešosios infrastruktūros naudotojus, ketinančius važiuoti tarpstočiu, kuriame planuojama atjungti GKĮ, apie GKĮ atjungimą ir nurodoma, koks GKĮ bus atjungtas, jo atjungimo datą, laiką. Traukinių eismas valdomas ir organizuojamas atliekant šios Instrukcijos 11 punkte veiksmus.</p> <p>Sena formulotė: 14. Organizuojuojant traukinių eismą netaisyklinguoju keliu, kuriame nėra GKĮ, prieš išleidžiant traukinį link geležinkelio statinio, prieš kurį būtina patikrinti geležinkelių riedmenų ir pakrovos gabaritą, GSB (jei geležinkelio stoties valdymas perduotas į centralizuotą ESD) informuoja traukinio mašinistą apie traukinių eismo organizavimą netaisyklinguoju keliu ir atliekami šių Taisyklių 41 punkto nurodyti veiksmai.</p>

		<p>Nauja formuluotė: 14. Organizuojant traukinių eismą netaisyklinguoju keliu, kuriame nėra GKĮ, prieš išleidžiant traukinį link geležinkelio statinio, prieš kurį būtina patikrinti geležinkelių riedmenų ir pakrovos gabaritą, traukinio mašinistas GSB (jei geležinkelio stoties valdymas perduotas į EVC – ESD) yra informuojamas apie traukinių eismo organizavimą netaisyklinguoju keliu ir atliekami šios Instrukcijos 11 punkte nurodyti veiksmai.</p>
2.	<p>Taisyklių projektu siūlomi reglamentuoti geležinkelio įmonės (vežėjo) darbuotojų veiksmai, suveikus ar sugedus GKĮ (pavyzdžiui, Taisyklių projekto 9–12 punktai), kelia pagrįstų abejonių dėl minėtuose punktuose privalomų elgesio taisyklių nustatymo teisėtumo atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytus apribojimus dėl administracinį reglamentavimą galinčių vykdyti subjektų rato ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme nustatytus apribojimus dėl nacionalinių taisyklių nustatymo ir taikymo tvarkos.</p>	<p><i>Dalinai atsižvelgta.</i></p> <p>Taisyklėmis nesiekama reglamentuoti geležinkelio įmonės vežėjo veiksmų. Šiuo atveju geležinkelio įmonės vežėjo veiksmus reglamentuoja OPE TSS ir numato pareigą geležinkelio įmonei užtikrinti, <i>kad prekiniai vagonai būtų saugiai ir patikimai pakrauti ir kad krovinyms išliktų saugus visą kelionę (4.2.2.4.1 p.) ir geležinkelio įmonė yra atsakinga už tai, kad visi traukinį sudarantys riedmenys, įskaitant jų krovinius, būtų techniškai tinkami numatytai kelionei ir išliktų tokie per visą kelionę (4.2.2.5.2 p.)</i></p> <p>Infrastruktūros valdytojas Taisyklių 9-12 p. siekia pateikti visą reikiamą informaciją mašinistui, kad tuo atveju jei kelionės metu būtų pažeistas gabaritas, mašinistas žinotų kokia informacija reikalinga infrastruktūros valdytojo darbuotojams, kad jie galėtų priimti atitinkamus sprendimus dėl tolimesnio traukinių eismo organizavimo tvarkos (kitų traukinių praleidimo, stabdymo, užlaikymo ir pan.), kad nebūtų užlaikomas traukinių eismas ar nepadaryta žala infrastruktūrai. Be to, tokia informacija reikalinga mašinistams sudarant maršruto vadovą, kad iš anksto būtų žinoma kur reikės važiuoti, su kuo bendrauti, ir kuriose vietose galės atlikti traukio sąstato apžiūrą suveikus gabarito kontrolės įrenginiui. Šie punktai būtini tiksliai sukoordinuoti geležinkelio įmonės (vežėjo) ir infrastruktūros valdytojo darbuotojų veiksmus.</p> <p>Siekiant išsklaidyti abejones, kad nesukurama naujų taisyklių, o tik patikslinama informacija, iš minėtų punktų eliminuojami tokie išsireiškimai, kaip „mašinistas [...] įvertindamas, ar yra gabarito pažeidimų“, „mašinistas [...] eidamas išilgai sąstato“.</p>
3.	<p>Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, teisė vykdyti administracinį reglamentavimą, t. y. rengti įstatymų ir kitų norminių teisės aktų projektus ir priimti norminius administracinius aktus, Viešojo administravimo įstatymu yra suteikta tik viešojo administravimo subjektams, o remiantis šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, tvirtintina, kad galimybė privatiesiems juridiniams asmenims vykdyti viešąjį administravimą apskritai nėra numatyta. Taip pat pažymėtina, kad remiantis Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 5 straipsniu, nacionalinės taisyklės gali būti taikomos tik tuo atveju, jeigu apie jas pranešus</p>	<p><i>Dalinai atsižvelgta.</i></p> <p>Taisyklėmis nesiekama nustatyti naujų nacionalinių taisyklių, o vadovaujantis OPE TSS 4.2.1.2.2.1 papunktyje nustatytais reikalavimais geležinkelių infrastruktūros valdytojas pateikia visą reikiamą informaciją geležinkelio įmonei (vežėjams), reikalingą Maršruto vadovui parengti.</p> <p>Siekiant išsklaidyti visas abejones ir įvesti visišką aiškumą, patikslinamos Taisyklių bendrosios nuostatos, nurodant Taisyklių rengimo teisinį pagrindą, t.y. nurodant OPE TSS. Taip pat Taisyklės pervadinamos į Instrukciją.</p> <p><i>Sena formuluotė.</i></p> <p>1. Traukinių eismo organizavimo ir valdymo, suveikus ar sugedus gabarito kontrolės įrenginiui, taisyklės instrukcija LTGI 347/EV (toliau – Taisyklės Instrukcija) nustato traukinių eismo, suveikus ar sugedus gabarito kontrolės įrenginiui (toliau – GKĮ) ir jį remontuojant, organizavimo ir valdymo, traukinių, esančių tarpstotyje, kuriame įrengtas GKĮ, apžiūros ir geležinkelio įmonių (vežėjų) mašinistų informavimo apie suveikusį ar sugedusį GKĮ bei jų veiksmų koordinavimo tvarką.</p>

	<p>Europos Komisijai būtų gautas patvirtinimas, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatytos taisyklės laikytinos tinkamomis nacionalinėmis taisyklėmis.</p>	<p>Nauja formuluotė: 1. . Traukinių eismo organizavimo ir valdymo, suveikus ar sugedus gabarito kontrolės įrenginiui, instrukcija LTGI 347/EV (toliau – Instrukcija) nustato traukinių eismo organizavimo ir valdymo, suveikus ar sugedus gabarito kontrolės įrenginiui ar jį remontuojant, traukinių, esančių tarpstotyje, kuriame įrengtas gabarito kontrolės įrenginys (toliau – GKĮ), apžiūros ir geležinkelio įmonių mašinistų informavimo apie suveikusį ar sugedusį GKĮ bei jų veiksmų koordinavimo tvarką, kai, vadovaujantis 2012 m. lapkričio 14 d. Komisijos sprendimu 2012/757/ES dėl Europos Sąjungos traukinių eismo organizavimo ir valdymo posistemio techninės sąveikos specifikacijos, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/756/EB (nuo 2021 m. birželio 16 d. – 2019 m. gegužės 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/773 dėl Europos Sąjungos geležinkelių sistemos traukinių eismo organizavimo ir valdymo posistemio sąveikos techninės specifikacijos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2012/757/ES (toliau – OPE TSS) 4.2.1.2.2.1 papunkčiu), viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas (toliau – Valdytojas) privalo pateikti visą reikiamą informaciją geležinkelio įmonėms (vežėjams) bei kitoms įmonėms, kurios naudojami viešąja geležinkelių infrastruktūra (toliau – Viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai), reikalingą maršruto vadovui parengti.</p>
4.	<p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Geležinkelių eismo taisyklėse yra nustatyti traukinių eismo tvarkymo principai, traukinių priėmimo į geležinkelio stotį, išleidimo į tarpstotį ir manevravimo stotyje tvarka, nurodyti geležinkelių transporto darbuotojų veiksmai susidarius avarinei ir nestandartinei situacijai bei sutrikus geležinkelių transporto eismo valdymo įrenginių sistemai, tačiau Geležinkelių eismo taisyklėse nėra nustatyti traukinių eismo organizavimo ir valdymo, suveikus ar sugedus GKĮ, principai ar tvarka.</p>	<p>Neatsižvelgta. Kaip jau minėta aukščiau, geležinkelio įmonės vežėjo veiksmus reglamentuoja OPE TSS ir numato pareigą geležinkelio įmonei užtikrinti, <i>kad prekiniai vagonai būtų saugiai ir patikimai pakrauti ir kad krovinyms išliktų saugus visą kelionę</i> (4.2.2.4.1 p.) ir <i>geležinkelio įmonė yra atsakinga už tai, kad visi traukinį sudarantys riedmenys, įskaitant jų krovinius, būtų techniškai tinkami numatytai kelionei ir išliktų tokie per visą kelionę</i> (4.2.2.5.2 p.) Infrastruktūros valdytojas šiomis Taisyklėmis/Instrukcija siekia pateikti visą reikiamą informaciją mašinistui, kad tuo atveju jei kelionės metu būtų pažeistas gabaritas, mašinistas žinotų kokia informacija reikalinga infrastruktūros valdytojo darbuotojams, kad jie galėtų priimti atitinkamus sprendimus dėl tolimesnio traukinių eismo organizavimo tvarkos (kitų traukinių praleidimo, stabdymo, užlaikymo ir pan.), kad nebūtų užlaikomas traukinių eismas ar nepadaryta žala infrastruktūrai. Be to, tokia informacija reikalinga mašinistams sudarant maršruto vadovą, kad iš anksto būtų žinoma kur reikės važiuoti, su kuo bendrauti, ir kuriose vietose galės atlikti traukio sąstato apžiūrą suveikus gabarito kontrolės įrenginiui. Instrukcija būtina tiksliai sukoordinuoti geležinkelio įmonės (vežėjo) ir infrastruktūros valdytojo darbuotojų veiksmus.</p>

<p>5.</p>	<p>Komisijos sprendimo 2012/757/ES I priedo 4.2.2.5 papunktį „Traukinio formavimas“ <...> geležinkelio įmonė (vežėjas) turi nustatyti taisykles ir procedūras, kurių darbuotojai turi laikytis, siekdami užtikrinti, kad traukinys atitiktų paskirto maršruto sąlygas. <...> Nustatant traukinio formavimo reikalavimus turi būti atsižvelgiama į šiuos elementus: <...> kiekvieno traukinio riedmens kinematinis gabaritas (įskaitant krovinio gabaritą) neturi viršyti maksimalaus konkrečiame maršruto ruože leidžiamo gabarito, pagal Komisijos sprendimo 2012/757/ES I priedo 4.2.3.3.2 papunktį „Infrastruktūros valdytojo informavimas apie traukinio eksploatacinę būklę“ <...> Geležinkelio įmonė prieš traukiniui išvykstant ir kelionės metu turi informuoti infrastruktūros valdytoją apie visus sutrikimus, darančius poveikį traukiniui ar jo naudojimui ir galinčius turėti padarinių traukinio važiavimui.</p> <p>Taigi, Susisiekimo ministerijos nuomone, Komisijos sprendime 2012/757/ES nustatyti įpareigojimai geležinkelio įmonei (vežėjui), o ne viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui nustatyti priemonės, užtikrinančias geležinkelio įmonės (vežėjo) eksploatuojamo traukinio atitiktį maršruto sąlygoms, kaip savo SVS dalį.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Gabaritų kontrolės įrenginys skirtas apsaugoti geležinkelių infrastruktūros statinius nustatant traukinio riedmens kinematinį gabaritą (įskaitant krovinio gabaritą), kelyje. Nors traukinio išvykimo metu geležinkelio įmonės (vežėjo) atstovai ir patikrina, kad viskas yra tvarkoje, tačiau kelyje gali visko atsitikti: atsilaisvinti ir pasislinkti kroviny, atitrūkti riedmens dalis ar pan. Kelyje mašinistas to gali ir nepastebėti, todėl šis įrenginys kontroliuoja, kad kelyje pakitus traukinio riedmens kinematiniam gabaritui (įskaitant krovinio gabaritą) nebūtų sugadinti infrastruktūros statiniai ar neįvyktų nelaimingas atsitikimas kelyje. Suveikus šiam įrenginiui Infrastruktūros valdytojas, tai mato ir informuoja mašinistą apie tai bei toliau derinasi tolimesnius veiksmus.</p> <p>OPE TSS nurodomi tik bendriniai reikalavimai geležinkelio įmonei (vežėjui) [...] <i>išvykstant ir kelionės metu turi informuoti infrastruktūros valdytoją apie visus sutrikimus, darančius poveikį traukiniui ar jo naudojimui ir galinčius turėti padarinių traukinio važiavimui.</i> Taisyklėmis siekiama patikslinti OPE TSS nustatytus reikalavimus ir įvesti visišką aiškumą traukinio mašinistui, kad jis iš anksto žinotų kur reikės važiuoti, su kuo bendrauti, kokia informacija reikalinga infrastruktūros valdytojo darbuotojams, kuriose vietose galės atlikti traukio sąstato apžiūrą suveikus gabarito kontrolės įrenginiui ir pan.</p> <p>Taisyklėse/Instrukcijoje pateikta informacija reikalinga ir pačioms geležinkelių įmonėms, kurios žinodamos taisyklėse/Instrukcijoje pateiktą informaciją galėtų planuoti kur yra geriausia kurti techninio palaikymo bazes iš kurių, reikalui esant, galėtų atvykti pagalba mašinistui sprendžiant problemas, susijusias su traukinio riedmens kinematinio gabaritu (įskaitant krovinio gabaritą), iškilusias kelyje.</p>
-----------	--	---

6.	<p>Vadovaujantis Reglamento (ES) 2019/773 5 straipsnio 3 dalimi geležinkelių infrastruktūros valdytojai yra įpareigoti <...> nuo 2021 m. sausio 1 d., jei sukurta 6 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta INF registro programa, tiesiogiai įrašyti duomenis į INF registro programą, kai tik juos turi. Kadangi INF registro programa sukurta, nuo 2021 m. sausio 1 d. likviduojamas Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registras ir geležinkelių infrastruktūros valdytojai privalo informaciją apie jo valdomą geležinkelių infrastruktūrą tiesiogiai įrašyti į INFR registro programą.</p> <p>Atitinkamai Taisyklių projekto 1 priede nurodytos GKĮ įrengimo vietos, statinio vietos ir tipai, Taisyklių 2 priede nurodytos GKĮ schemas ir nuotraukos, Taisyklių 3 priede nurodytos GKĮ ir statinių, prieš kuriuos jie įrengti, buvimo vietos, Susisiekimo ministerijos nuomone, laikytina informacija, kurią vadovaujantis Reglamentu (ES) 2019/777 viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi įrašyti į INF registro programą (t. t. konkrečių mazgų, kurių specifinius patikrinimus reikia atlikti dėl nukrypimų nuo 1.1.1.1.3.1.1 skirsnyje nurodytų gabaritų, vieta) ir vadovaujantis Komisijos sprendimo 2012/757/ES I priedo 4.2.1.2.2.1 papunkčiu turėtų būti pateikiama geležinkelio įmonėms (vežėjams) maršruto vadovui parengti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Komisijos sprendimo 2012/757/ES I priedo 4.2.1.2.2.1 papunktyje taip pat nurodoma, kad <i>Kol infrastruktūros registre nebus atitinkamų parametru, numatytų Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/777 (3) 6 straipsnyje, infrastruktūros valdytojas turi nemokamai ir kuo greičiau pateikti tokią informaciją kitomis priemonėmis.</i></p> <p>Šiam momentui Infrastruktūros registre atitinkami parametrai nėra suvesti, o be to, Infrastruktūros registras nors ir sukurtas, tačiau iki galo nėra funkcionuojantis ir nėra galimybės infrastruktūros valdytojo informacijos pateikti per INF registrą.</p> <p>Atsižvelgus į tai, Infrastruktūros valdytojas vadovaujantis minėtu Komisijos sprendimo 4.2.1.2.2.1 papunkčiu informaciją, reikalingą geležinkelio įmonėms (vežėjams) maršruto vadovui parengti, pateikia kitomis priemonėmis.</p>
7.	<p>Susisiekimo ministerija siūlytų Jums apsvarstyti tikslingumą Taisyklių projekto nuostatas išskirti į tris žemiau nurodytas dalis ir Taisyklių projekte reglamentuoti tik (1) dalyje nurodytas procedūras:</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Viskas pakomentuota aukščiau, o siekiant įvesti visišką aiškumą Taisyklės pervadinamos į Instrukciją, patikslinamos Taisyklių bendrosios nuostatos, nurodant Taisyklių rengimo teisinį pagrindą, t.y. nurodant OPE TSS. Taip pat performuluojami atitinkami punktai, kad nekiltų jokių abejonių, kad infrastruktūros valdytojas pateikia visą reikiamą informaciją geležinkelio įmonėms (vežėjams), reikalingą Maršruto vadovui parengti.</p>

(1) procedūras, nustatančias viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo darbuotojų veiksmus, suveikus ar sugedus GKĮ, kurios būtų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo SVS dalimi;

(2) viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo siūlymai geležinkelio įmonei (vežėjui), kuri ketina naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra, dėl procedūrų, kurias geležinkelio įmonė (vežėjas) vadovaudamasi Komisijos sprendimo 2012/757/ES I priedo 4.2.2.5 papunkčiu galėtų nusistatyti ir įtraukti į savo SVS siekiant suvaldyti bendras rizikas;

(3) viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo vadovaujantis Komisijos sprendimo 2012/757/ES I priedo 4.2.1.2.2.1 papunkčiu geležinkelio įmonei (vežėjui) teiktiną informaciją, reikalingą atitinkamo maršruto vadovui parengti.